

Afdækning af litteracitet

.....
Tekst- og opgavesamling B

Engelsk

.....

Til elever, der læser og skriver på
engelsk som stærkeste sprog

Introduktion

Denne tekst- og opgavesamling anvendes sammen med samtaleark, Spor B.

Tekst- og opgavesamlingen indeholder **tre tekster**:

- Tekst 1: Løven og ræven
- Tekst 2: Skorpionen – et spindeldyr med brod
- Tekst 3: Søvn

Materialet til hver tekst består af **tre dele**:

1. Selve teksten
2. Elevens svarark med spørgsmål til teksten
3. Rettevejledning til tekstens spørgsmål.

Information om **valg af tekst** til eleven finder du i **samtaleark B**.

Anvendelse af tekst- og opgavesamling

Print tekst, elevens svarark og rettevejledning enkelt-sidedt og i farver. Giv eleven teksten og elevens svarark og hav selv rettevejledningen liggende foran dig, mens eleven læser teksten og løser opgaverne, så du løbende kan notere elevens svar.

Giv gerne tolken kopier af tekster og elevens svarark, både på dansk og på elevens sprog.

Instruktionerne til, hvordan du gennemfører opgaverne i forbindelse med teksterne, finder du i samtalearket til Spor B.

Skriv elevens svar på opgaverne i dette materiale. Vær opmærksom på, at svarfelterne, f.eks. "Ja" og "Nej", kommer i en anden rækkefølge på elevens svarark, hvis der er tale om et sprog med læseretning fra højre til venstre.

Om oversættelserne

I nogle tilfælde bruges forskellige variationer af det samme sprogs skriftsprog i forskellige lande eller i forskellige

dele af et land. Hvis der findes et officielt standardskriftsprog, er dette anvendt i oversættelserne af de tre tekster.

Tekst 1: "Løven og ræven"**The Lion and the Fox**

The lion lay in his den.
He lay there both night and day.
The only thing you could hear from him were his tiny tired roars.
"He's sick," the animals said and felt sorry for him.
They started going into the lion's den bearing small gifts.

But the fox did not go in.
The lion asked the fox with a soft voice,
"Why won't you come in, my friend? All the others have been here."
"I was going to", said the fox, "but I saw the tracks and became frightened. All the tracks go into your den but none come out. That's why I think I'll stay out here."

Billede: I-K. Eriksson.
Tekst: K. Aronsson & S. Ottosson, Min läsebok. 1993. Bearbejdet.

Tekst 1: "Løven og ræven" - Elevens svarark**Questions for "The Lion and the Fox"**

Answer Yes or No to the following questions about the text.

Yes   No

1. Was the lion in its den the whole time?
2. Did the fox go into the lion's den?
3. Did the fox give the lion gifts?
4. Had the lion eaten up the other animals?

Please give an oral answer to the following questions.

5. Can you tell me briefly in your own words what the text is about?
6. Do you think the lion was sick? Can you explain why you think so?
7. Was the fox wiser than the other animals? Can you explain why you think so?
8. Do you think you can learn anything from this story? Can you explain why you think so?

Tekst 1: "Løven og ræven" - Rettevejledning

Teksttype: Skønlitterær, fortællende tekst (fabel).

Billedet kan fremme fortolkningen af den implicite information i teksten. For at forstå historien, må læseren være i stand til at læse mellem linjerne. Fablens morale udtrykkes ikke i teksten.

Lukkede spørgsmål

Eleven svarer ved at krydse af i sit svarark.

Læseproces		Spørgsmål til eleven	Facit		Elevens svar	
			Ja	Nej	Ja	Nej
1	På linjerne	Var løven i sin grotte hele tiden?	X		☐	☐
2	På linjerne	Gik ræven ind til løven?		X	☐	☐
3	Mellem linjerne	Gav ræven løven gaver?		X	☐	☐
4	Mellem linjerne	Havde løven ædt de andre dyr?	X		☐	☐

Kommentarer:

Genfortælling

5. Kan du, med dine egne ord, kort fortælle, hvad teksten handler om?

Kommentarer:

Åbne spørgsmål

Formålet med de åbne spørgsmål er at afdække elevens evne til at argumentere ud fra teksten. Hvis eleven ikke selv motiverer sit svar, er det vigtigt at stille opfølgende spørgsmål.

Spørgsmålene stilles og besvares mundtligt.

6. (Mellem linjerne) Tror du, at løven var syg? Hvordan kom du frem til det?

Kommentarer:

7. (Mellem linjerne) Var ræven klogere end de andre dyr? Kan du fortælle, hvordan du kom frem til det?

Kommentarer:

8. Tror du, man kan lære noget af den her fortælling? Kan du fortælle, hvordan du kom frem til det?

Kommentarer:

Opgørelse

Eleven viser forståelse for tekstens indhold ved at:	Ja	Delvist	Nej
Svare på spørgsmål på linjerne	☐	☐	☐
Svare på spørgsmål mellem linjerne	☐	☐	☐
Svare på spørgsmål bag linjerne	☐	☐	☐
Genfortælle hovedtræk	☐	☐	☐
Ræsonnere og motivere egne holdninger til teksten	☐	☐	☐
Afvejet bedømmelse:	Ja	Delvist	Nej
Samlet set viser eleven grundlæggende forståelse for teksten	☐	☐	☐

Øvrige kommentarer om elevens læsning:

Tekst 2: "Skorpionen - et spindeldyr med brod"

The scorpion – a member of the spider family

It is not a good idea to go poking your fingers into small holes in walls or among stones in warm countries. You should also shake your shoes out if they have been empty for a while as they may not be empty anymore. Scorpions do not like the light; instead they hide in holes and other dark places during the day.

Scorpions live in warm countries all over the world, but you rarely see them.

They sting their prey to death

Scorpions can be really poisonous even if most species are not deadly to humans. They are between one and twenty centimetres long depending on the species, but they all have a poisonous stinger at the end of their tail. When a scorpion is going to kill its prey, it arches its tail over its back and stings the prey while holding it in its claws. A frightened scorpion spins round quickly to keep its stinger pointing at the enemy.

Scorpions hunt big spiders and other bugs at night. They feel their way using their claws, grab hold of their prey and kill it with their poisonous stinger.

Fotografi: Wikimedia Commons.
Tekst: K. Åström, Boken om världen. 2001.

Tekst 2: "Skorpionen - et spindeldyr med brod" - Elevens svarark**Questions for "The Scorpion"**

Answer Yes or No to the following questions about the text.

Yes No

1. Do scorpions like the dark?
2. Can *all* scorpions kill humans?
3. Are all species of scorpions the same size?
4. Do scorpions catch their prey with their claws?

Give an oral answer to the following questions.

5. Can you tell me briefly in your own words what this text is about?
6. In the text about the scorpion it says that you should shake out your shoes. Why is that, do you think? Can you explain why you think so?

Tekst 2: "Skorpionen - et spindeldyr med brod" - Rettevejledning

Teksttype: Beskrivende faktatekst.

Billedet kan skabe en vis forforståelse. Informationen i teksten er primært udtrykt eksplicit, men det kræver, at elever læser mellem linjerne for at kunne besvare de åbne spørgsmål. Teksten indeholder nogle emnespecifikke ord.

Lukkede spørgsmål

Eleven svarer ved at krydse af i sit svarark.

Læseproces		Spørgsmål til eleven	Facit		Elevens svar	
			Ja	Nej	Ja	Nej
1	På linjerne	Kan skorpioner lide mørke?	X		☐	☐
2	På linjerne	Kan alle skorpioner slå mennesker ihjel?		X	☐	☐
3	På linjerne	Er alle skorpionarter lige store?		X	☐	☐
4	På linjerne	Fanger skorpionen sit bytte med klørne?	X		☐	☐

Kommentarer:

Spørgsmålene 5-6 stilles og besvares mundtligt.

Genfortælling

5. Kan du, med dine egne ord, kort fortælle, hvad teksten handler om?

Kommentarer:

Åbent spørgsmål

Formålet med det åbne spørgsmål er at afdække elevens evne til at argumentere ud fra teksten. Hvis eleven ikke selv motiverer sit svar, er det vigtigt at stille opfølgende spørgsmål.

6. (Mellem linjerne) I teksten om skorpionen står der, at man bør ryste sine sko. Hvorfor tror du, at man bør gøre det? Kan du fortælle, hvorfor du tror det?

Kommentarer:

Opgørelse

Eleven viser forståelse for tekstens indhold ved at:	Ja	Delvist	Nej
Svare på spørgsmål på linjerne	☐	☐	☐
Svare på spørgsmål mellem linjerne	☐	☐	☐
Genfortælle hovedtræk	☐	☐	☐
Ræsonnere og motivere egne holdninger til teksten	☐	☐	☐
Afvejet bedømmelse:	Ja	Delvist	Nej
Samlet set viser eleven grundlæggende forståelse for teksten	☐	☐	☐

Øvrige kommentarer om elevens læsning:

Tekst 3: "Søvn"

Sleep

Everyone needs their sleep, humans as well as animals. But why is that? Not even researchers know the answer to that question. Or what happens when we sleep. We need our sleep – there is no doubt about it. Without it we would die.

Sleep is a kind of rest, although you do not notice what goes on around you. In a way you could say that you are unconscious while you are asleep. However, not so deeply unconscious that you cannot be woken up.

The sleep cycle

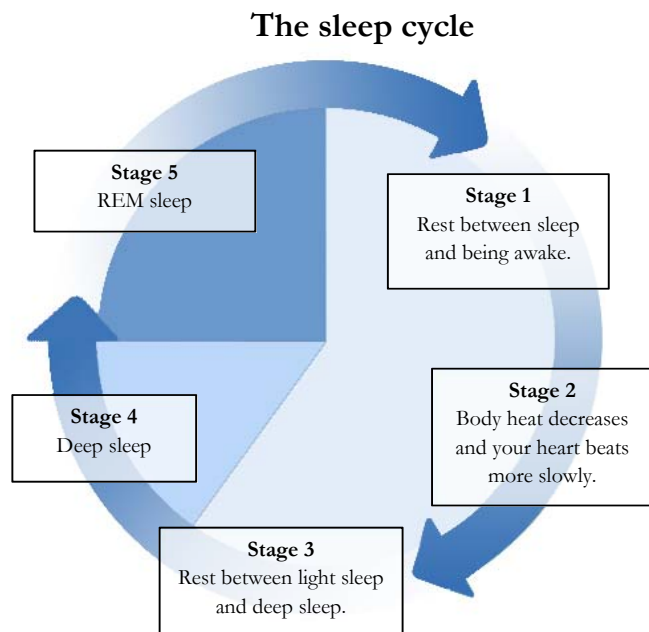
Sleep consists of recurring cycles, which are about 90 minutes long. Each sleep cycle consists of five stages, see the diagram on the sleep cycle.

REM sleep and deep sleep

The fifth stage is called REM (Rapid Eye Movement) sleep. Our eyes move rapidly and this is when we dream. During REM sleep we sleep lightly, since it is not deep sleep. REM sleep recurs every 90 minutes and lasts for about a fourth of our total sleeping time. Another stage is deep sleep. This is when our bodies recuperate and we become better at learning new things. During deep sleep, knowledge is cemented in our memories.

Catching up on sleep

If you stay up very late, it is easy to presume that you need to sleep twice as long the following night. However, this is not the case. Our bodies are quite good at replacing lost sleep. When you have had too little sleep, you catch up by sleeping more deeply.

Figur G. Wallentin.
 Tekst: H. Borgström, Kroppens mysterier. 2010. Bearbejdet.

Tekst 3: "Søvn" - Elevens svarark

Questions for "Sleep"

Which statements are in line with what is written about sleep in the text? Tick Yes or No after each statement.

Yes   No

1.   Researchers know why people need their sleep.
2.   We sleep lightly during REM sleep.
3.   We dream for most of the night.
4.   It is easier to be woken up before REM sleep than after REM sleep.

Finish the sentence by ticking the box next to the answer you think is correct. You may only tick one box.

5.   **If you have had too little sleep for one or two nights...**
  - A   you need to sleep twice as long the following night to catch up on your sleep.
  - B   our bodies are able to compensate by sleeping more deeply the following night.
  - C   you have to go to bed extra early the following night in order to catch up on lost sleep.

Give an oral answer to the following question.

6.   Can you tell me briefly in your own words what the text is about?

Tekst 3: "Søvn" - Rettevejledning

Teksttype: Forklarende faktatekst.

Diagrammet viser søvncyklussens forløb og fordelingen mellem de forskellige søvnstadier. Teksten indeholder flere emnespecifikke ord. Teksten kan forstås uden diagrammet, men spørgsmål 3 og 4 kræver, at eleven kan læse diagrammet og drage en konklusion på baggrund af informationen.

Lukkede spørgsmål

Eleven svarer ved at krydse af i sit svarark.

Læseproces		Spørgsmål til eleven	Facit		Elevens svar	
			Ja	Nej	Ja	Nej
1	På linjerne	Forskere ved, hvorfor mennesker har brug for søvn		X	☐	☐
2	På linjerne	Under drømmesøvnen sover man overfladisk	X		☐	☐
3	På linjerne	Vi drømmer størstedelen af natten		X	☐	☐
4	Mellem linjerne	Det er lettere at blive vækket før drømmesøvnen end efter drømmesøvnen		X	☐	☐
5	På linjerne	Hvis man har sovet for lidt en eller to nætter...				
		A. har man brug for at sove dobbelt så meget den næste nat, for at indhente søvnen.				☐
		B. kan kroppen kompensere for det ved at sove dybere den næste nat.		X		☐
		C. må man gå i seng ekstra tidligt den næste aften, for at indhente den tabte søvn.				☐

Kommentarer:

Genfortælling

Spørgsmål 6 stilles og besvares mundtligt.

6. Kan du, med dine egne ord, kort fortælle, hvad teksten handler om?

Kommentarer:

Opgørelse

Eleven viser forståelse for tekstens indhold ved at:	Ja	Delvist	Nej
Svare på spørgsmål på linjerne	☐	☐	☐
Svare på spørgsmål mellem linjerne	☐	☐	☐
Genfortælle hovedtræk	☐	☐	☐
Ræsonnere og motivere egne holdninger til teksten	☐	☐	☐
Afvejet bedømmelse:	Ja	Delvist	Nej
Samlet set viser eleven grundlæggende forståelse for teksten	☐	☐	☐

Øvrige kommentarer om elevens læsning: